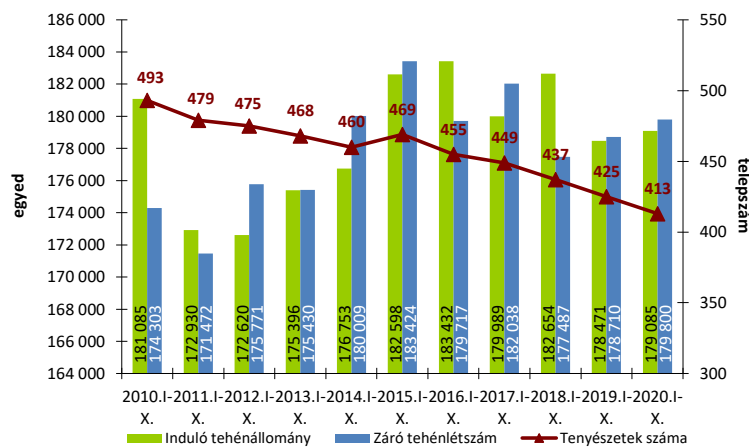

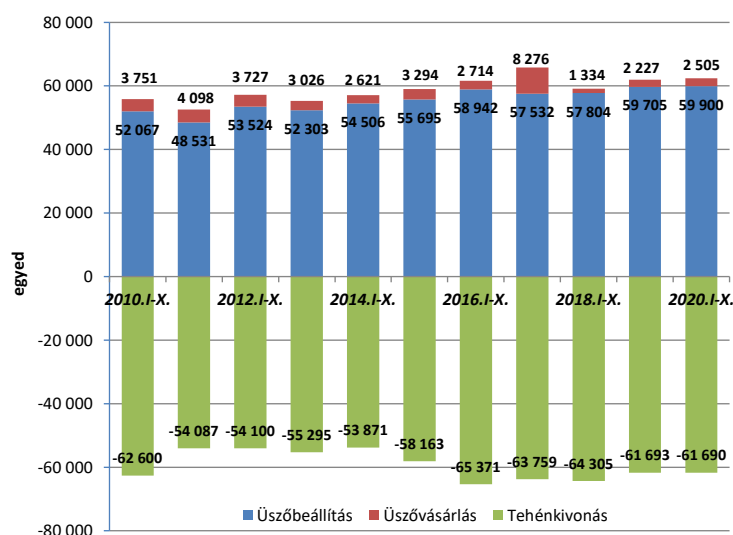
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2010-2020. I-X. HÓ)

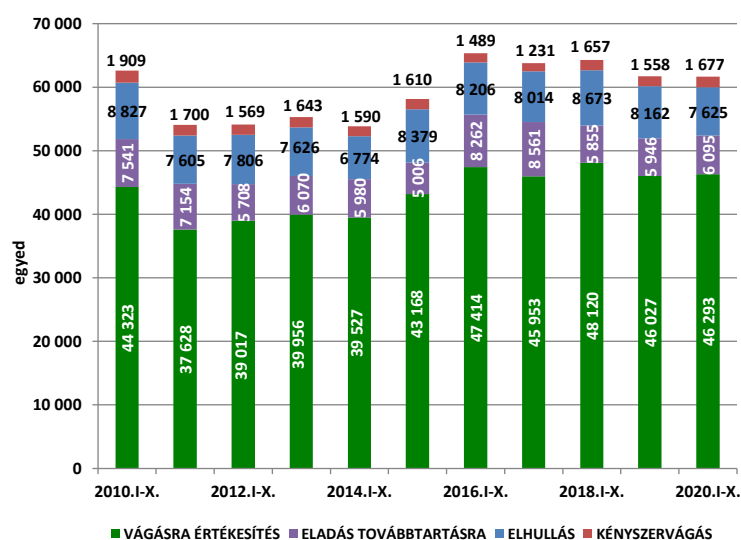
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 októberében eggyel csökkent (-0,2%) az előző hónaphoz képest, és 12-vel (-2,8%) kevesebb, mint 2019 októberében. 2020. október végén 1090-nel több (+0,6%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció gyakorlatilag stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,2%-kal (-80) kisebbedett, de 2010 októbere óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+5.497 egyed, +3,2%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 354-ről 435-re (!) nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-X. HÓ)

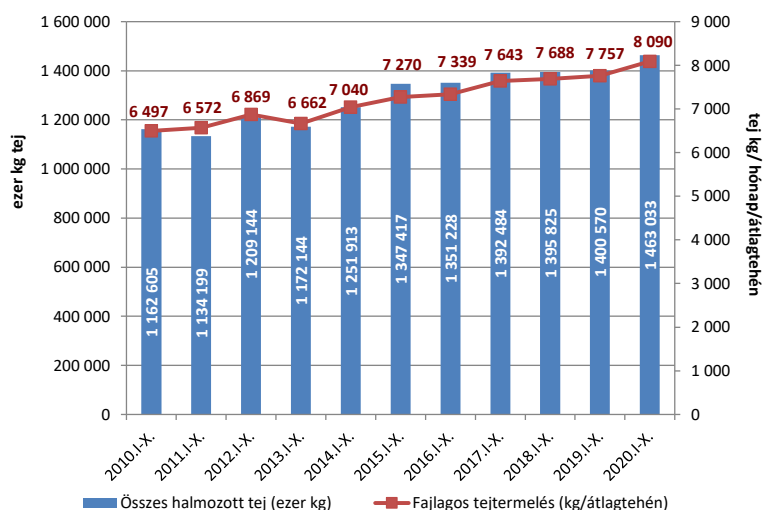
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+614 tehen; +0,0%), és az állomány 2020 első tíz hónapjában picit tovább bővült (+715 egyed; +0,4%). Összességében 2020 első tíz hónapjában a tehenkivonások száma nem változott (-3 egyed; -0,0%), az üszövásárlások száma (+278 egyed; +12,5%) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma pedig nőtt (+195 egyed; +0,3%) 2019 hasonló időszakához képest, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-X. HÓ)

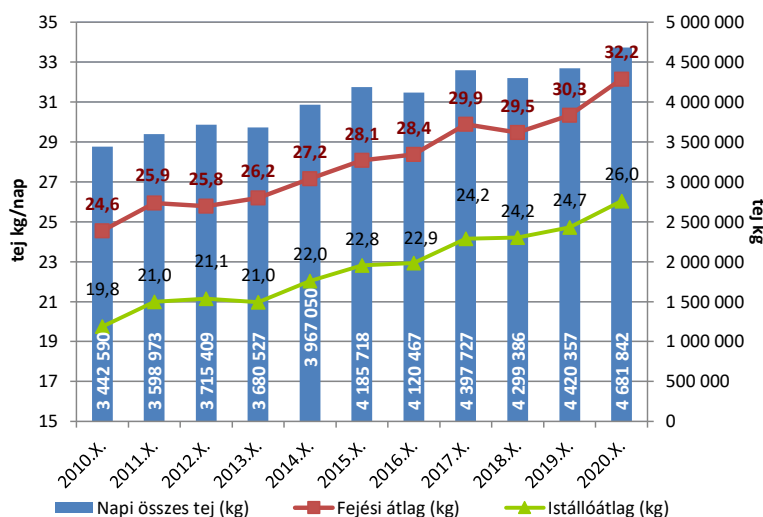

2020 első tíz hónapjában az állományból kivont tehenek 75,0%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 46.293 volt), ami igen magas arálynak számít. A tehenkivonások 2,7%-áért (1677 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,4%-a (7.625 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 9,9% (6.095 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első tíz havában az induló tehenállomány 25,8%-át selejтеzték, 0,9%-át kényszervágták, 4,3%-a elhullott és 3,4%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 34,4%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos arálynak tekinthető.

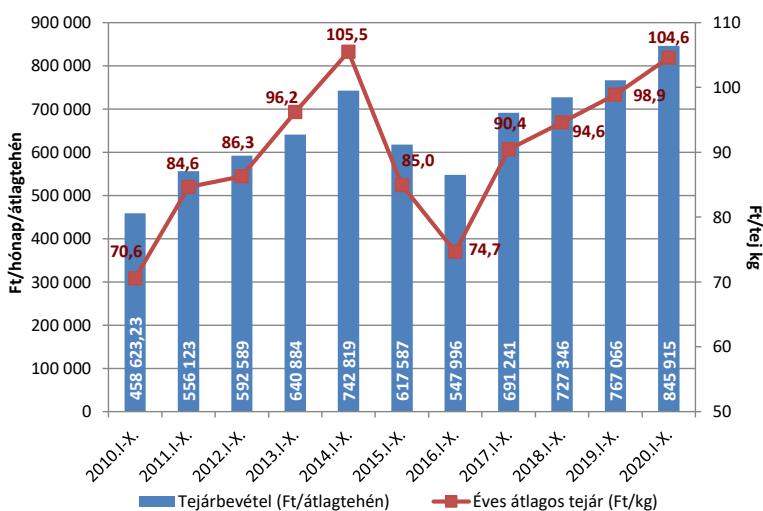
4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-X. HÓ)

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. X. HÓ)

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-X. HÓ)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első tíz hónapjában nőtt (+62,5 millió kg; +4,5%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1,46 milliárd kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 8.090 kg-ra nőtt (+333 kg; +4,3%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 októbere közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 24,5%-os (!) volt (+1593 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 300,4 millió kg-mal (+25,8%) emelkedett.

2020 októberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év októberi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+261,5 ezer kg, +5,9%) napi 4,68 millió kg-ra. 2019. október havához képest mind a fejési átlag (+1,82 kg, +6,0%), mind az istállóátlag nőtt (+1,31 kg, +5,3%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,24 millió kg-mal lett több (+36,0%), a fejési és istállóátlag 7,60, ill. 6,29 kg-mal nőtt (+31,0%, ill. +31,8%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első tíz havában 845,9 ezer Ft volt átlagosan, 10,3%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,3%-os és a tejár 5,7%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első tíz havához képest a tejárbevétel 84,8%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 24,5%-os és a tej árának 48,1%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől végig 100 Ft/kg fölött volt, jelenleg enyhén növekedve közelíti a 105 Ft/kg-ot. A nyerstej kiviteli ára is – jelentősen növekedve – most már meghaladja a hazai felvásárlási átlagárat és 110 Ft/kg körül mozog, aminek várhatóan további árfelhajtó hatása lesz az itthoni nyerstej árszínvonalra is. Ugyanakkor a tejtermékek globális értékesítési és tozsdei árai továbbra is gyakorlatilag stagnálnak.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem